

**MAJOR ANDRÁS FÚVÓSZENEKAROKRÓL, VEZÉNYLÉSRŐL,
SZÍNHÁZRÓL ÉS TANÍTÁSRÓL**

Major András őrnagy, karmester az MH Központi Zenekar hangversenyén (Stefánia Palota - Honvéd Kulturális Központ, 2021. X. 7.)
(honvédelem.hu)

A zenei világ különleges szegmensét ismeri meg az, aki jegyet vált a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár Központi Zenekarának Stefánia Palotában tartott hangversenyeire. A havonta jelentkező sorozat sokakat vonz, s a muzikusok számára fontos, hogy koncerttermekben ugyancsak bemutassák a tudásukat, s más repertoárral, más közönséghez is eljussanak. Major Andrással, aki tavaly lett az együttes karmesterhelyettese, a katonazenész életről, a hangszeren való játékról, tanításról, vezénylésről és színházi feladatairól is beszélgettünk, valamint arról, hány növendéke választotta már ezt a hivatást, s miben más egy tamburmajor feladata, mint a karmesteré.

- *A trombita tanulmányaival kezdődött minden...*
- De csak azért, mert amikor a zeneiskolát kezdtem, az ütős szak, ahová jelentkezni szerettem volna, éppen megszűnt, találkoztam viszont Budai Attilával, aki helyette a trombitát ajánlotta. Hamar megszerettem a hangszert, s rövid idő múlva már a balatonföldvári fúvószenekarnak is a tagja lehettem. Ezt követően Veszprémbe, a Dohnányi Ernő Zeneművészeti Szakközépiskolába jártam, Simai László volt a tanárom. Az érettségit követően Pécssett karvezetés szakot is végeztem, a főiskolán pedig trombitatanárként és kamaraművészként diplomáztam. A katonazenész életbe egy kérés alapján kerültem, megkeresett ugyanis a Kaposvári Helyőrségi Zenekar karmestere, hogy van-e kedvem a zenekarhoz csatlakozni, én pedig

szívesen mondtam igent, hiszen a trombitát, a fúvószenét gyerekkorom óta nagyon szerettem, azóta átszövi a mindennapjaimat. Sorkatonaként kezdtem, utána lettem szerződéses honvéd, majd első trombitás a Helyőrségi Zenekarban.

- *Mennyiben más egy katonazenész feladata? Az elég egyértelmű, hogy sokkal több darabot kell például kívülről tudni, hiszen menetelés közben is képesnek kell lenni a játékra.*
- Azt szoktuk mondani, hogy a katonazenész legjobb barátja az időjárás, mert hóban, fagyban, esőben, negyven fokos hőségben, egyszóval minden körülmények között tudnia kell muzsikálni. Mindez persze óriási állóképességet is ad, a zenész megszokja, hogy mindegy, mi zajlik körülötte, akkor is ugyanazt a magas szintet kell hoznia, legyen akár koncertteremben vagy szabadtéren. S persze, másképp kell kint fújni, más technikával, de ezeket a trükköket hamar el lehet sajátítani, egymásnak tanítják meg a muzsikusok. A trombitások is tudják, hogyan tartsák például melegen a fúvókát... Kiváló katonazenekarok működnek, összesen tíz együttes van az országban, jobbnál jobb zenészekkel. Ezek létszáma 31 fő, a Központi Zenekar az a társulat, ami jelentősen nagyobb, a maga hetven tagjával. S aki katonazenész lesz, annak bizony hatalmas mennyiségű darabot kell fejből tudnia, hiszen a protokolláris- és szakfeladatok is megkövetelik ezt. Akad persze olyan helyzet, amikor mi is kottából játszunk.
- *S a trombitásból mikor lett karmester?*
- Először átvettem az együttesben a kottatárosi feladatot, majd először karmesterhelyettesnek kértek fel, aztán lettem karmester. De amikor ez bekövetkezett, akkor már jelentős dirigensi rutinnal és múlttal rendelkezttem, hiszen a civil életemben már akkoriban sokat vezényeltem, irányítottam több fúvóegyüttest, ifjúsági és gyermekzenekart. Korán eldőlt ugyanis, hogy szeretek zenészként és karmesterként is muzsikálni, mindkét oldalt egyaránt élvezem. Ahogy kezdődött a zenész pályám, az első időkben trombitásként működtem, majd jött néhány dirigensi felkérés, lassan a kettő kiegyenlítődött, ma pedig már ritkán van alkalmam trombitán játszani, bár változatlanul nagyon szeretem a hangszert.
- *A katonazenész feladatok mellett jutott mindig ideje a civil életben a tanításra, más együttesekre?*
- Igen, mindig szerettem sokféle területtel foglalkozni. A főállásom a Magyar Honvédség, s a szabadidőm terhére építhetem a civil karrieremet. Mindkettőnek megvannak a maga előnyei, hátrányai, s én ezzel a kettősséggel tudom megvalósítani önmagam. Szeretem a kihívásokat, s mindig voltak és vannak hosszú távú terveim. Játsoztam zenészként a kaposvári Csiky Gergely Színházban,

hangszerelőként, majd karmesterként is részt vehettem néhány darabban, volt, hogy adaptálnom kellett zenét egy adott előadáshoz. Emellett tanítottam a Kaposvári Liszt Ferenc Zeneiskolában, vezettem a Kaposvári Fúvószenekart, és jelenleg is dolgozom a Pécsi Tudományegyetemen, vezetem az ottani együttest, a Zsolnay Wind Orchestrát.

Major András és a PTE Zsolnay Vilmos Fúvószenekar (ZsWO)
(Potenton Alapítvány)

PTE MK ZMI Zsolnay Wind Orchestra - Hidas Frigyes: Szvit (12:42)

Vezényel: Major András

PTE MK ZMI Zsolnay Wind Orchestra - Hidas Frigyes: Vidám zene (6:05)

Vezényel: Major András

PTE MK ZMI Zsolnay Wind Orchestra - Balázs Árpád: Négy kép (5:05)

Vezényel: Major András

PTE MK ZMI Zsolnay Wind Orchestra - Balázs Árpád: Régi magyar táncok Gömörből (5:45)

(A hang- és képfelvételek a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósultak meg.)

- *Velük két évvel ezelőtt, 2019-ben Prágában három díjat is nyertek, s a zsűri véleménye szerint Ön kivételes érzékkal irányította a társulatot...*
- *A kategória legjobb zenekara, a legjobb interpretáció és a teljes verseny legjobb zenekarának a díját is megkaptuk, nagy örömünkre. Velük folyamatosan dolgozom, remek társaság. Szeretném megemlíteni a Kaposvári Fúvószenekart is, hiszen különböző kategóriákban velük is számos nemzetközi- és hazai „Grandprix” és kiemelt díjakat nyertünk rangos versenyeken.*
- *Nemcsak dirigens, hanem tamburmajor is. Mi az, amire a bottal a kezében ügyelnie kell?*

- A zene irányítása mellett - hiszen ezzel a bottal is lehet a dinamikát, a tempóváltást vezényelni - a hangszer felvételének és letételének a pillanatát vezényelem, s a különböző mozgásoknak, elindulásnak, megállásnak, kanyarodásnak ugyancsak megvan a maga jele. A bottal jobban lehet irányítani egy nagylétszámú együttest, ugyanis még az utolsó sorból is jól látják. Ha valaki bekerül egy katonazenekarba, meg kell tanulnia a katonai parancsszavakat, a speciális jeleket is. De nemcsak a tamburmajork bottal, hanem a karmesterpálcával is akadnak olyan jelzések, amelyek csak katonazenekarokra jellemzőek. A pálcával is ugyanúgy jelzem például a hangszerfelvételt és -letételt.
- *Tavaly óta a Magyar Honvédség Központi Zenekarának lett a karmesterhelyettese. Mennyi feladatot jelent mindez?*
- Nagyon sokat. Megesik, hogy naponta három-négy helyszínen kell helyt állnunk, nagyon sok a kivonulás. Természetesen ezek többsége nem többórás hangverseny, de ha csak negyedórát játszunk, sokszor azt is másfél óras próba előzi meg. Van, hogy a teljes együttes szerepel, sokszor pedig kisebb formációk képviselik a zenekart. Jelenleg Szabó Imre alezredes az együttes karmestere, a karmesterhelyettesi posztot én látom el, Kovács Tibor főhadnagy pedig a zenekarvezető, ő – akárcsak én –, tavaly került ebbe a beosztásba.

A MH Központi Zenekarának karmestere, Szabó Imre alezredes (jobb oldalt) és Major András őrnagy, helyettes karmester a 2021. augusztus 20-i központi ünnepségen.

(Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar)

- *A katonai felkérések mellett fontosnak tartják azt is, hogy rendszeresen fellépjenek koncerttermekben is, ezért is indítottak sorozatot a Stefánia Palotában.*
- A művészi élet kihagyhatatlan a mindennapjainkból. A művészi önmegvalósítás ugyanolyan fontos része a fúvószenekari életnek, mint bármely más együttesnél, sokat teszünk hát azért, hogy rendszeresen másfajta hangversenyeket is adjunk, más közönséget is elérjünk. S ezt az oldalunkat a jövőben még inkább fejleszteni szeretnénk. Úgy véljük, nagyon jó a muzikusoknak, a karmestereknek és a közönségnek is, ha eljön egy fúvószenekari koncertre, mert egészen más szegmensét tapasztalja meg a zenei világnak, mint amit egyébként hallani szokott. Napjainkban már nagyon fejlett a fúvószenekari kultúra, olyannyira - s ez elmondható világviszonylatban -, hogy sokszor először fúvószenekarra születnek művek, majd utána készül el a szimfonikus zenekari adaptációjuk. Nagy örömmel lépünk fel a Stefánia Palotában sok éve, ahol megmutathatjuk egymásnak és a közönségnek, hogy mi nem csak katonák, hanem képzett zeneművészek is vagyunk.

Az Ezerarcú katonazene c. koncert karmestereként Major András az MH Központi Zenekarral a Stefánia Palota - Honvéd Kulturális Központban. (2021. X.7.)

- *Sokféle feladatai mellett hogyan tervezi a jövőt?*
- A katonai- és a civil irányt is fontosnak tartom, folyamatosan szeretném fejleszteni mind a két oldalamat. Ahogy már említettem, szeretem a kihívásokat, s azért is érzem szépnek, hogy mind a két oldalon dolgozhatom, mert mindkét oldalról egyaránt érkeznek olyan impulzusok, amelyek remekül kiegészítik egymást. Úgy érzem, az egyik oldal sincs meg a másik nélkül. De gondolom, ezt meg tudná erősíteni a többi karmesterkollégám is, akik szintén mindkét területen

tevékenykednek. Három pillér jelenti a szakmai életemet: a katonazenekar, a pécsi egyetem és a kaposvári színház. Ezeket szeretném egymást kiegészítve építeni a jövőben is.

- *Mindezt el szokta mondani a növendékeinek is? Vannak, akik Öntől kaptak kedvet ahhoz, hogy katonazenészek legyenek?*
- Most már sokakat találni az együttesekben, akik korábban a tanítványaim voltak. Van, akivel zeneiskolás korától kezdve dolgoztam, és akad olyan is, akivel az egyetemen találkoztam, de már ő is katonazenész. Fontos a muzsikuskok számára, hogy közvetlen információkat kapjanak arról, milyen is ez a katonazenész élet, sokan ugyanis el sem tudják képzelni, mennyire gyönyörű hivatás, tele kihívásokkal és sok szépséggel. Én hitelesen el tudom mondani a nehézségeket és az örömeiket is, sőt a közös foglalkozások során ízelítőt is kaphatnak belőle, hiszen ki kell állni, és bármilyen nehézség adódjon is, el kell végezni a feladatot. Mindez alapján az évek során többen is úgy döntöttek, ezt az utat választják. Itt azonban nem csupán a próbajátékon kell megfelelni, hanem ezt követően a fizikai, és a mentális alkalmassági tesztet is teljesíteni kell. Hiszen adott esetben minket is kivezényelnek árvízi védekezéshez, határőrzési feladatra, kórházi szolgálatra. Elsősorban katonák vagyunk. Ha pedig minden rendben megy, akkor a muzsikusi feladatoknak felelünk meg. Aki bekerül a katonazenészek közé, szép, egészen a nyugdíjig ívelő pályát járhat be. Természetesen a színvonalnak, a minőségnek mindvégig meg kell felelni, így lényeges a folyamatos fejlődés. Különleges repertoárt tanulhatnak a zenészeink, miközben a művészi munkáról sem kell lemondaniuk. A fluktuáció ritka, aki ugyanis katonazenész lesz, az egész életében az marad!

Réfi Zsuzsanna